

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Félévre . . . 6 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.
Negyedévre. 3 kor. — fl.	Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A margittai mandátum.

Petició-tárgyalás a Kuriánál.

Klasszikusabb bizonyíték, mint az a levél, mely ma a kuria elé került, alig merült még fel mandátum ellen. A kellemetlen kis írást Biharmegye margittai kerületének a választása szolgálta.

Órley Kálmán szabadelvűpárti és Szathmári Mór hírlapíró, az „Egyetértés” főmunkatársa állottak egymással szemközt a kerületben, az utóbbi Kossuth párti programmal. A választás Órley győzelmével végződött, de hogy mi módon sikerült neki a Szathmári 847 szavazata ellenében 1247 szavazóra szert tenni, arra igenis jellemző tanulság az inkriminált levél.

Szathmári választói, Lipeczky Gyula és tizenegy társa meg is támadták a választást *vesztegetés és etetés-ítatás* miatt, annak érvénytelenítését kérve. Bizonyítékul szolgál erre első sorban Órleynek az a sajátkezűleg írt levele, melyet Margittáról szeptember hó 29-én, tehát három nappal a választás előtt írt Beöthy László bihari főispánnak.

Erről az érdekes levélkéről, amelyet írja a postárátétel előtt elvesztett az utcán s melyt egy függetlenségi választó talált meg, sok szó esett annak idején a sajtóban is. Órley a leleplezéskor akként nyilatkozott felőle, hogy azt csak „kortesfogásból” írta és szándékosan juttatta az ellenpárt kezébe. De ugyan ki ad hitelt az ilyen védekezésnek.

A levél, mely — amint mondtuk — Beöthy főispánhoz volt czimezve, így szól:

Margitta, szept. 29.

Kedves barátom!

A gazemberek rendkívüli agitációkat fejtenek ki s nagy erővel dolgoznak. Szathmári a magyar községekben valóssággal lázít, hogy szabad lesz a szesz-főzés, a dohánytermelés; a szegényeknek nem lesz adója, a kisebb gazdák földjei pedig nem lesznek elvehetőek a tulajdonosoktól s ezenfelül csak félévi katonai szolgálat lesz. Az oláhságra pedig pénzzel fekszenek rá. Szathmári felszaladt Pestre s hozott magával pénzt és most teljes erejükkel az oláhságra is ráfeküdtek.

Én már minden pénzemet kiadtam (mintegy 8000 frt), mert le kellett foglalom az embereket, miután a jegyzők maguk nem szedhetik össze a választókat. Minden községben kiválasztottunk tekintélyes embereket, nagyobb községben 10—15 embert, kisebb községben 3—4 embert, kik elvállalták az emberek összeszedését és behozatalát, minden ilyen embernek külön kellett 10—10 forintot adni. Az emberoknak is előre kellett kiadni a fuvar- és étkezési költséget, némely helyen 3 frtot, másik helyen 5 frtot is. Ezenfelül Margittán nagy bankett, Széplakon és minden községben zászlóbontás és kiviteli kiadások. Ezeket már mind kifizettem, de el is ment minden pénzem.

Nagyon kérlek, légy szives a mult levelemben kért 2000 frtot Sz. utján megszerezni, de ha ez nem volna lehető, legalább egy ezret mulhatatlanul és nagyon sürgősen küldj, mert kockázatom a biztos sikert, ha még ezer forintom sem lesz a választás napján. Igen szükséges volna 2000 frt, mert még néhány községnek és a főkorteseknek utólagosan is fizetnem kell.

Bocsáss meg alkalmatlanságomért;
őszinte, igaz hived:
Órley Kálmán.

Bizonyítékul hozza még fel a petició az ebben a levélben említett ama másik levelet, a melyet Órley szintén a főispánnak írt s kéri a levélnek hivatalból való beszerzését, valamint Beöthynek a kihallgatását.

A petició ezután részletesen fejtegeti a levél tartalmát, mely szerint az etetés-ítatás, és a vesztegetés rendszeresen ment végbe az összes községekben és emellett, hogy e tények konkrétizálásánál számos tanura hi-

vatkozik, egyuttal mellékelve van a választásnál leszavazottak teljes névsora s kéri szükség esetén ezeknek a kihallgatását. Végül a kérvény pontozatokban, az 1899: XV. törvény-cikk illető intézkedéseire hivatkozással, részletezi a fennforgó érvénytelenségi okokat, tényeket és az ezekre vonatkozó bizonyítékokat.

És kiterjed a petició, melyet a támadók nevében dr. Eröss Samu, az ismert nevű, jeles fővárosi ügyvéd nyújtott be, nemcsak a választás érvénytelenítésére, hanem az idézett törvény 28-dik paragrafusára alapján arra is, hogy: mivel a beadott érvényes szavazatok általános többségét nem Órley, hanem Szathmári nyerte el, a kuria állapítsa is meg az október 2-diki választásnak ezt az eredményét.

Elbők: Pain Andor. Birák: Ádám András, Beck Hugó, Fittler Imre, Zachár Emil és Tergovitsa pótbíró.

A teremben sok érdeklődő képviselő van jelen. Ott van Szathmári Mór is és e mellett ül Órley Kálmán.

A kérvényező képviselője egy érdekes alak: Aigner Adolf bankhivatalnok. Félkezű ember, aki balkezevel fogja fel a papiros jegyzetet és a csoka jobb kezére támasztgatja, úgy olvassa fel az inkriminált levelet. Ez — ugymond — a legklasszikusabb törvénytelenségi ok, mert magában rejti azt a beismerést, hogy Órley illegális célra nyolcezer forintot költött.

Balázs Órleyhez fordulva mondja:

— Képviselő ur, beismeri a Beöthy főispánhoz intézett levélben: az embereknek előre kiadta a fuvar- és étkezési költségeket, némely helyen 3 forintot, más helyen 5 forintot. Ezt is határozottan tiltja a törvény.

Azután okmányokat mutat fel. Felolvassa Szunyogh község választóival aláírott nyilatkozatot, melyben kijelentették, hogy esküvel készek bizonyítani, hogy Pap Simon főbíró 2—3—4 koronát fizetett nekik arra a célra, hogy Órleyre szavazzanak.

E pontnál Órley ügyvédje felmutat egy írást.

— Tudom, tudom, kérem. Ismerem az ilyen választ Ellennyilatkozat. El voltam rá készülve. De csak azt felelem rá, hogy a mi embereink minden felszólítás nélkül jöttek hozzánk, akik legyőzött, elhagyott szegény függetlenségi emberek vagyunk.

Ezután egymás után fölmutatja a hasonlító okmányokat. Majd így végzi:

— Bizonyítékaim végső része: kegyeskedjék úgy az Örleyre, mint a Szathmárra lezavazott jegyzékbe vett választókat kihallgatni, mint tanukat. Ha azt mondja az ellenfél: fölösleges ez, mert a törvény értelmében nem köteles senki a saját büntetésére vallani, — akkor én azt felelem, hogy nem is szükséges a megvakogtatásról vallani hanem együtt, egy csoportban voltak, együtt ittak, együtt ettek, együtt vesztegettek, — vallhatnak a többiek megvesztegetéséről.

Ilyenformán — ugymond — azt kéri, hogy levonva az Örley által megvesztegetett szavazókat, — 145 szavazót méltóztatt megvesztegetni.

— Képviselő ur! — fordul Örleyhez, — semmisítse meg a kuria Örley mandátumát s Szathmáryt mondja ki megválasztott képviselőnek.

— Befelejtem, nagyméltóságú kuria. Aránylag nem hosszú volt beszédem, mert hiszen az igazság — rövid.

Várady Zsigmond dr., Örley ügyvédje, először is bemutatja a nagyváradi polgármester bizonyítványát, hogy Örley nem választó. Azt hiszi, hogy az lett volna az egyetlen érve az ellenfélnek, mert a többi alaptalan.

Bizonyítékokat, érvénytelenségi okokat eleget hallottunk. De érvénytelenségi tényt kell felhozni. Nem elég azt mondani: Örley csal! — ezt ténynyel kell bizonyítani. Nem elég azt mondani: Örley mindenként pénzen vásárolt — kegyelmet adott gr. Károlyi Gyulának! — ezt bizonyítani kell. S a margittai szabadelvű párt nevében óvást emel e kifejezés ellen. Az a kerület mindig szabadelvű képviselőt küldött a Házba 30 éven át.

Tény helyett okokat kaptunk. Egy levél. Szeretnénk látni ezt a levelet eredetiben. Igenis irt Örley a főispánhoz szept. 29 én egy „Kedves barátom“ megszólítású levelet, — de szeretnénk látni azt a levelet.

A második levél, mely még Beöthy főispánnál van. A törvény azt mondja, az érvénytelenségi tényeket a *kérvényező tartoznak bizonyítani*. Nem küldheti a vizsgálóbíró, sem a kuriát nem használhatja fel ez üdvös célra. De ha úgy volna is: distinkciót kell tenni a *magán* levél és *okirat* közt. De végre is mit akarnak e levéllel? Tegyük fel, hogy kért Örley a főispántól és barátaitól választási célra pénzt — kölcsön. Mit bizonyít ez! Semmit. Célja, hogy legyen *látszólagos bizonyíték*. Az okiratokban történekből — még ha valók lennének is — tehát e pár ok eltörpül 399 mellett. Mi az abszolút értéke? Most sem Örleyről szól, hanem az ország jövődjéről. Ha 810 választó, a legalantasabb is, összebeszél, hamis tanuskodással megsemmisíthetik a mandátumot. Ezért mondja ki a törvény szigorúan, hogy mikor „részes“ a jelölt. Egyetlen eset sincs olyan, melyre ráillik Örley részessége. Kifogásolja, hogy a bizonyítványokban nincsenek pozitív, konkrét nevek felhozva, ezeket tehát figyelembe venni nem lehet.

S marad végre a levél. Beismertük, hogy Örleynek a választáson nem volt elég pénze. Szent István óta a magyarnak mindig az volt a baja, hogy nem volt elég pénze. Így hát nem nagy a bűne Örleynek.

Nem akarják Szathmáryt kisebbiteni, de személye abban a kerületben kicsisúlyú. A függetlenségi párt ott egy kis töredék. Szathmáryt elűt egy sokkal óriásabb és erősebb jelölt is megbukott ott: Bakonyi Samu, aki közel is lakik, a legveszedelmesebb népszónok —

Elnök: Remélem nem rossz értelemben érti ezt?

Várady: Politikai értelemben gondolom, méltóságos ur, a szabadelvű párt. Nem is gondolhatnám másként, mert büszkén vallom, hogy e félfü barátom.

De hát szeretnék a levélről beszélni. Szeretném ugyan színről színre látni. (Aigner fölkel, odaviszi.) Köszönöm. (Derültség.)

Elmondja azután, hogy Örley — Szathmáry agitációja ellen — a választás izgatottságában falon írta e levelet, aztán meggondolta, szétépte, eldobta s gondos 48-as kezek fölvevették kinyomatták, felhasználták. Ismerek ilyenféle pert még egyet. IV. György a görög király perét Braunachweigi Nikolinnal szemben. Az ily magánlevelek felhasználása elegendő arra, hogy a kuria semmisnek tekintse. De befogja bizonyítani hogy ez a levél nem is egészen felel meg a valóságnak, nem vehetők oly szorosán a mérlegbe, mint egy tanuvallomás. Ez a legnagyobb izgatottságban íródott.

Azt mondja az ellenzék, hogy csomószul hoztuk a választókat. Nem tudom, mily n szállítási eszközt ért ez alatt, (Derültség.) de ha a per pedes apostolorumot érti, ebből az illuziójából bizony őt fel kell ébreszteni. Bizonyítványokkal igazolja, hogy fuvart idegenből is kellett venniük. Ha 700 fuvart veszünk — ennyit kell előre biztosítani — 5400 korona. Igaz, elég volna, ha egygyel több szavazót hoznak be, kérhetik, minek az a sok szavazó? Azért mindkét párttól az utolsó percében sokan elmaradtak. Beismerem, hogy a 48-as parasztok részéről kevesebb marad el, mert azokat ma is a forradalmi szellem lengi át.

Az ellenzék tagadólag int.

Várady (hevesen): Hiába tetszik tagadni, én mint politikai férfi tudom ezt. Nem az Ausztriától való elszakadás izgatja őket, hanem a forradalom, mely még Rákóczi idejéből —

Elnök: Talán elég lesz. Folytassuk.

Várady: Ezután bizonyítja, hogy mintegy 8000 frt kellett csak az alkotmányos, törvényes költségekre. A kérvényből magából bizonyítja, hogy a választásnak rendben kellett lefolyni. De a kérvényező azt mondják, hogy Örley emberei adtak pénzt. Adtak-e, nem adtak-e, Örley nem tudja, mert azt a szabadelvű párt adta. A törvény pedig azt nem tiltja, hogy a párt küldötteket ne küldhessen és 10 forintot ne adhasson.

Az ellenzék azt kéri, hogy az összes választókat hallgassák ki. Jegészilag megdöbbenek a bizonyítási módtól. Mindennek van határa. Ez nem felel meg a törvénynek sem. Így érvelni: Azt tartom, hogy mindenki kapott pénzt, vagy italt, tehát azt tartom, hogy mind meg volt vesztegetve, tehát hallgassd ki valamennyit te Kuria, — ez nem törvényes. Hisz ez a választásnál is nagyobb izgalomba ejtőné a kerületet. Konkrét tanukat lehet csak kihallgatni: megszólítani fogják a tanukat. — Ugy tudom, a hadseregben is kiment dívatból a tizedelési módszer, a Kuria se fogja acceptálni.

Bizonyítja, hogy sem Margitán, sem Széplakon a banket nem Örley számlájára volt.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház szünete. A képviselőház január 16-ig szünetel s ez idő alatt csak a főrendiházból érkező jelentések átvételére tart formális ülést. A január 16-iki ülésre kitűzték a vármegyei pénzke-

zelésről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Ennek utána a védező-provizórium és a 1902-iki ujonczjutalék megajánlása kerül tárgyalásra és azután az 1902-iki állami költségvetés kerül napirendre, melynek tárgyalását a pénzügyi bizottság csak ujerztendő után folytatja.

A pozsonyi főispánság. A pozsonyi főispánságra, amelyről Vay Dénes tudvalevőleg lemondott, Pozsonyban újabban Pongrácz Ferencz grófot emlegetik, aki ez idő szerint Abauj-Tornamegye tiszteletbeli főjegyzője. Pongrácz gróf kinevezését állítólag még ezen a héten fogja közölni a hivatalos lap.

VIDÉK.

Tífusz a katonák között. Kassán tífusz pusztít a katonák között. A tífuszos és tífuszgyanus katonák száma 56. Egy katona haldoklik. A reggeli gyakorlatokat beszüntették és a hatóságok minden óvintézkedést megtettek. A katonákat külön pavillonban helyezték el. A kútaikat elzárták. A kassai vízvezeték létesítését előzhatatlannak mondták ki.

Földrengés Szatmárt. Tegnap délelőtt fél 12 órakor Szatmáron, mint onnan táviratozzák, keletről nyugati irányban ismételt földrengés vonult végig, mely károkat is okozott.

*** Halálos szerencsétlenség a nászuton.** Egy fiatal, életerős ember, alig néhány hét óta boldog férj, halálosan összezúzva fekszik a nagyváradi közúti kórházban. Klein Ábrahámnak hívják. Jómódu halmi-i kereskedő s a halmi-i ismert nevű tudós Klein rabbi fia. Szászrégenből nősült. Néhány héttel ezelőtt volt a lakodalma. A házasság igazi szerelmi házasság, az új pár nagyon boldog volt. — Tegnap utaztak el Szászrégenből. Haza akartak utazni Halmiba, de utközben ki akartak szállni Nagyváradon s meglátogatni Fuchs főrabbit, kinek a Klein Ábrahám öccse veje. A szülők is az új párral utaztak. Rév körül a fiatal férj kiment a folyósóra. A harmadik állomásnál járt a vonat, mikor hozzátartozóinak feltűnt hosszú távolléte. Keresték, de sehol sem volt a vonaton. Sürgönyöztek vissza az állomásokra. A délutáni gyorsvonat összezúzott véres testét hozta Klein Ábrahámnak a nagyváradi állomásra. A szerencsétlen ember valszínűleg az alagutat nézte s a nyitott ajtón vigyázatlanul kihajolva kibukott a vonat kereké alá. Ott találták meg véresen, összezúzva. Elképzelhetetlen, megrázóan szomorú volt a találkozás övével. A haldoklót bevitték a közúti kórházba.

Nagy vérengzés egy munkástelepen.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy vérengzés történt tegnapelőtt Kimpulinjég hunyadmegyei közeli közelében levő erdőrezsben. Az erdőben ugyani — mint levelezőnk írja — 150 favágó munkás dolgozik állandóan, köztük 95 olasz munkás. A munkások csoportokban s átalányban dolgoznak. Egy olasz munkáscsoport, melynek Decaint Giuseppe volt a vezetője, a minap panasza ment a munkafelügyelőhöz, hogy a román munkások, kik-mellettük dolgoztak, az ő általuk készített talpákból elloptak.

Legolcsóbb! Legtartósabb! Legújabb!
Férfi és gyermek ruhák nagy választékban kaphatók **FRANK REZSŐ** áruházában **DEBRECZEN**
a „Bika“ szálloda mellett.
TELEFON sz. 175.

A munkafelügyelő megvizsgálta a dolgot, de az az elaszok panaszát alaptalannak találta. Az oláhok ezt a vádat nem hagyták bosszútalanul. Azóta majdnem minden nap volt köztük esetepaté, a mi azután a mult kedden nagy vérengzéssé fajult. A mondott nap reggelén ismét összekoczeztak a két csoport munkavezetői, Deczint Giuseppe és Szerbán Juon. Tetlegességre került dolog s csakhamar belekeveredtek a két munkás csoport emberei is, akik baltákkal, majd késekkel rontottak egymásra. A verekedésre összefutottak a távolabb dolgozó munkás csoportok is, akik szét akarták választani a vérengzőket.

Csak nagy nehezen sikerült ez és csak akkor, a mikor már mind a két részről többen haldokolva hevertek a földön. A vérengzésnek eddig négy halottja és huszonkét súlyos sebesültje van. A halottak között van Mariom Luigo, Szala Masmiró, Monaci Giovano olaszok és Fabeza Illia román munkás.

A súlyosan sérültek között van Sztáncz Nikoláj, Togyer Avram, Muntyán Tódor, Berinda Juon, Belistó Aicsernió, Capellári Luigo, Lamin Anton, Pasudetti Giovano. Ezeknek életben maradása alig remélhető. A bíróság kiküldöttjeit a helyszínre várják a vizsgálat megejtése végett.

SZÍNHÁZ.

A mester és kollégája.

Kedélyes jelenet folyt le ma délelőtt a Nemzeti színház udvarán. A „Karácsonyi Álom” főpróbájára sietők csodálkozva fogadták a színház udvarán legelő tehenet, szamarat és bányákat, melyek Gárdonyi új darabjában fognak szerepelni. Egyszerre belép az udvarra Ujházi, a „mester”, ő is nagyot néz, majd hirtelen megezírógatva a császi fejét, ilyen üdvözlőre fakadt:

— Szervusz, kolléga!

Komlóssy Emma, mint drámai színésznő. A társulat kedvelt operette primadonnája Komlóssy Emma, ki már annyi sok szép sikert aratott a vig könyved muza keretében újabb érdekes oldalról mutatkozik be a debreczeni közönségnek. A vasárnap este színe kerülő Pillangó kisasszony című énekes dramolett-ben, mint drámai színésznőt fogjuk látni. A kisasszony színésznővédek korában a drámai szerepekre képezte magát s csak később vált operette primadonnává. Színházi körökben vállalkozása elé nagy érdeklődéssel néznek s a vasárnapi előadásra, mely valószínűleg telt ház előtt fog lefolyni, már több előjegyzés történt a színházi pénztárnál.

Katalin. Ez a című színházunk legközelebbi operett újonságának, mely már rövid idő múlva színe kerül. Az operette Béli Izor és Fejér Jenő eredeti szerzeménye, mely a Népszínházban látott először napvilágot. — A népszínházban aratott nagy sikere után a bécsi Auder színház is megvette. Legutóbb Kassán a szerzők jelenlétében aratott diadalt. Valószínű, hogy a szerzők jelen lesznek a debreczeni premiéren is.

Színházi műsor. Hétfőn, december hó 16-án, bérlet 62-ik szám „B” — másodsor: Pillangó kisasszony. Dramolett 2 felvonásban. Ezt megelőzi: Tiz leány, egy férj sem. Vig operette 2 felvonásban. Kedden, december 17-én, bérlet 63-ik szám „C” — harmadsor: Ugyanez. Szerdán, december 18-án, bérlet 64-ik szám „A” — Utolsó szerelem. Vigjáték 5 felvonásban.

Irta dr. Dóczy Lajos. Csütörtökön, decz 19-én, bérlet 65-ik szám „B” — A vörös talár. Dráma 4 felvonásban. Pénteken, decz 20-án, bérlet 66-ik szám „C” — Az államtitkár. Vigjáték 3 felvonásban. Szombaton, december 21-én, bérlet 67-ik szám „B” — Svihákok. Operette 3 felvonásban. Vasárnap, december 22-én két előadás; délután 3 órákor félhelyárakkal: San-Toy. Kínai operette 3 felvonásban; este hét és fél órákor bérletszűnetben: A két árva. Dráma 5 felvonásban.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A debreczeni kir. ítélőtábla tanácsainak beosztása az 1901-ik évre. Polgári ügyek sz. osztálya. I. tanács. Közpolgári, tkönyvi, urbéri (1896. XXV. t. cz.) ügyek. **Elnök:** Bernáth Elemér a kir. ítélőtábla elnöke. **Bírák:** Mérey Ottó, Kölessey Sándor, Rottler Béla, Tomcsányi László. **Tanácsjegyzők:** dr. Ujfalussy Dezső albiró, Tóth Aurél albió II. tanács. Közpolgári, váltó, kereskedelmi, csőd és bányá ügyek. **Elnök:** Szeghő István tanácselaök. **Bírák:** Sztáncsek János, Tar Gyula, dr. Gajzágó Béla, Viski Károly, Potorán István, Szalay József, dr. Bakó József. **Tanácsjegyzők:** dr. Markovits Elemér jegyző, Baróthy Zoltán aljegyző. Sommás felülvizsgáló tanács. **Elnök:** Szeghő István tanácselaök. **Bírák:** Sztáncsek János egyuttal elnökhelyettes, Mérey Ottó, dr. Gajzágó Béla, Kölessey Sándor, Rottler Béla, Tomcsányi László, dr. Bakó József. **Tanácsjegyzők:** dr. Ujfalussy Dezső albiró, egyszersmind a jegyzőiroda vezetője. Tóth Aurél albiró, egyszersmind a jegyzői iroda vezetőjének állandó helyettese. Büntető ügyek szakosztálya. III. tanács. **Elnök:** Széll Farkas tanácselaök. **Bírák:** Unger Gusztáv, Naszády Iván, dr. Kiss Endre, Ujhelyi András, Horváth Bálint, Jeney György, dr. Szacsavay Elemér, Agricola Adolf. **Tanácsjegyzők:** Hunyor Ödön albiró, Bay Ádám jegyző. Telekkönyvi vizsgáló bizottság. **Elnök:** Bernáth Elemér a kir. ítélőtábla elnöke. **Rendes tagok:** Mérey Ottó egyuttal elnökhelyettes dr. Gajzágó Béla. **Póttagok:** Kölessey Sándor, Rottler Béla. Dijnokok ügyeinek megvizsgálására alakított bizottság (1898. évi 819. I. M. E. szám alatt kelt rendelet 14. §) **Rendes tagok:** Sztáncsek János, Unger Gusztáv, Naszády István. **Póttagok:** dr. Kiss Endre, Tar Gyula.

A kir. ítélőtábla a büntetőügyi tanácsüléseket illetőleg a büntető főtárgyalásokat, hetenként kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken, s ha ezek a napok törvénykezési szünetnapra esnének, a következő hétköznapi napokon, (B. Ü. szab. 119 §.) a sommás felülvizsgáló tanácsüléseket pedig csütörtökön fogja tartani. Debreczen, 1901 évi december hó 11. Bernát Elemér a Kir. ítélőtábla elnöke.

Meggyilkolta a nagyanyját.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

A debreczeni esküdtbíróóság tegnap egész napon át folytatta a Nagy János elleni büntető tárgyalását. A tárgyaláson, a mely iránt fokozott mérvben nyilatkozott meg a közönség érdeklődése, tanukat hallgattak ki.

Tanuvallomások.

Cs. Nagy Márton, a vádlott nagybátyját vezették elő, mint tanút, ki kijelenti, hogy a rokoni viszony dacára kész

tanúságot tenni öcsese ellen. Elmondja, hogy anyjával, a vádlott nagyanyjával halála előtt egy vagy két nappal beszélt. — Ritkán találkozott az öreggel, mert ő a város másik végén lakik. De néha-néha meglátogatta őt anyja s ő is az anyját. — Mikor legutóbb nála volt, akkor nem említette, hogy valami betegsége volna, annál inkább panaszkodott azonban, hogy rosszul bánik vele az unokája és annak felesége. Sőt egy ízben azt mondta neki az öreg:

— Képzeld, azok a kutyák madzagot adtak a kezembe, hogy akaszszam fel magamat.

Aztán elmondja, hogy mikor meghalt anyja halálát, nem is akarta elhinni s el is ment azonnal a halottas házhoz. — Gyaru ugyan élt benne, hogy nem természetes halállal mult ki az anyja, azonban sem meg nem vizsgálta a halott testét s nem is vizsgálta. Bár járt ilyenféle dolog a fejében. Majd elmondja, hogy ő is biztosította anyját egy intézetnél, ettől azonban pénzt nem kapott, hanem azt tudja, hogy a vádlott kapott pénzt s mulatott is belőle a kocsmában.

Cs. Nagy Márton megesketése után Varga Sámuelné, Takács Zsuzsánát hallgatta ki a bíróság.

Az összetöppörödött anyóka hosszú lére eresztve meséli el, hogy a vádlott tözsomszédságában lakik már évek óta s hogy a vádlott nagyanyja egy nap többször átment hozzá. Itt aztán mindig sopánkodott, hogy milyen rosszul bánik vele a menyecske.

— Sőt egyszer sirva jött át instálom s azt mondta, hogy felakarták akasztani, de hát nem igen vetettünk szót a szavára, mert hozzá voltunk szokva az ilyen panaszkodáshoz.

Az utolsó napon négyszer is átjött hozzám s azt mondta, hogy enni sem adnak neki, még a kóst, villát is elzárják előle. De betegségről egyáltalán nem panaszkodott.

Aztán nem tudtam egyebet, csak azt, hogy éjjel egy-két óra közt felköltötte őket Nagy János, mert a nagyanyja meghalt.

Akkor át is mentünk kérem szépen s azt mondta a menyecske, hogy azért hívtak át, hogy legyünk tanuk, nehogy azt mondhasa a világ, hogy ők követtek el valamit a nagyanyjukkal.

Több kérdés után azt kérdezte az elnök a tanutól, hogy nem érzett-e rossz szagot a szobában.

— Éreztem én instálom.

— Milyen szagot érzett?

— Hát olyan, hogy is mondjam csak, szellem szagot. (Derülté.)

Elmondja még, hogy ő segítette át-vinni a halottat a mási szobába s hogy tud arról is, miszerint az öreg asszony többegyletbe be volt iratva.

Délután a kis 16 esztendő Molnár Rózsikát sokáig faggatták s el is mondta, a mit tudott, pedig csak azután várt rá nagy feladat, ugyanis kezébe adták azt a levelet, amit a vádlott neje iratott vele férjének be a fogházba.

Az elnök felszólította, hogy olvassa el ő, mert a bíróság nem igen tudott eligazodni rajta. Forgatta szegény azt a levelet, a szép kék szemét is megerőltethette, de hiába, nem tudta még a címet sem elolvasni. Meghitelesítését felfüggesztették s Tar Sándornét hívták elő. Kérdeztek tőle egyet-mást, de bizony a nevén kívül egyébre nem adott fontosabb választ, mint-hogy:

— Nem tudom.

De ezt elmondta vagy 16 kérdésre. Meghitelesítés nélkül bocsátották helyére s

A legfinomabb

gyapju-szövet újonságok az őszi és téli idényre WEISZ ADOLF üzletébe megérkeztek és legszolidabb szabott árak mellett szerezhetők be. Kossuth-utca, Dóre cukrász mellett.

A címre tessék vigyázni.

utána Csáthi Gábornét hívták a terembe, de ez oly izgatottan s értelmetlenül válasszolt a feltett kérdésekre, hogy látszott rajta a rosszullet. Ki is jelentette, hogy ő nem jól érzi magát. Sárgult kékült s mármár összeesett, mikor kivezették. Kint még rosszabbul lett, szivgörcsöt kapott, nyilván az ijedtségtől, mert mint férje a folyosón elbeszélte, „sohaem állott avval még ilyen nagy ur szoba, mint most az elnök ur is. Hat megijedt az iatenteremette. Osz még azzal fenyegetik, hogy 5 esztendőre becsukják, ha nem mond igazat, oszt megcsukják rá. Na még ilyenben sem volt részem”

Ezután a IX. temetkezési egyesület elnökét (?) hallgatták ki, aki az egyesület beleletének rendezetlenségéről s a csöbdejutás előzményeiről ad felvilágosításokat. Majd az előtte levő könyvekből kimutatja, hogy a kérdéses haláleset után 1899 márcz. 20-án van elszámolva 150 frt kifizetése, melyet azonban Nagy János csak egy hónap mulva kapott kézhez.

A tárgyalást ma folytatják.

ÚJDONSÁGOK.

* **Városatyaválasztás.** A 18-án tartandó városatyaválasztásra a szabadelvű párt tegnapi ülésén a piacz-utcai kerületben Materny Lajos ág. hitv. esperest jelölte.

* **Debreczen villamos világitása.** Az a terv, hogy Debreczen villamos világitással is bírjon, nem esett el, mint sokan hiszik. Sőt ellenkezőleg. Nagyobb-zabásu munkálatok, tervek készültek már eddig is, amelyek már két ülésben foglalkoztatták Debreczen város világitási bizottságát. Hogy a villamos világitás megoldható legyen, sok függ attól, hogy a helyi vasut igazgatóságával megindult tárgyalások milyen eredményre vezetnek. Tudvalevőleg a helyi vasutat gőzüzem helyett villamoserőre alakítják át s így a város világitási bizottsága most azon fáradozik, hogy az áramszolgáltatást a helyi vasut egyenestül a város villamos telepéről nyerje, a mi a városra és helyi vasutára egyaránt kedvező lehetne. Kedvező pedig, mert míg egyrészt a város nagyobb fogyasztást biztosíthatna, másrészt a helyi vasut egy felette költséges telep felállításától szabadulna meg. Ha az alkudozások eredményre vezetnek, akkor a város világitási bizottsága a villamosvilágitás rendszeresítésére kidolgozott tervezetét és költségvetését a tanács és a közgyűlés elé terjeszti. Az eddigi eredményből annyit már is következtetbetni, hogy ez körülbelül január hó során megtörténik.

* **Orosz Béla temetése.** A szélhűtés következtében hirtelen elhunyt Orosz Béla haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki: „A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudjuk a felejtetetlen jó férj, forrón szerető apa, kedves fiu, a szerető testvér, szeretett sógor és hű rokon néhai csicseri Orosz Béla m. k. pénzügyi

titkár, kataszteri becső biztosnak folyó hó 12-én d. u. 2 órakor életének 47-ik, boldog házasságának 21-ik évében szélhűtés következtében váratlanul történt elhunytát. Drága halottunk földi részei folyó hó 14-én d. e. 10 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint Burgundia utca 5. sz. háztól a Kossuth-u. temetőbe nyugalomra helyezettetni, az engesztelő miseáldozat pedig f. hó 16-án d. e. 9 órakor fog az egek Urának bemutatatni. Mely végtisztelettelre rokonainkat, ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Bánatos neje: özv. Csicseri Orosz Béláné szül. Ujfalussy Hermin. Gyermekei: Béla és Malvin. Édes anyja: özv. Csicseri Orosz Gusztávné szül. Szabó Erzsébet. Testvérei: Csicseri Orosz Zoltán nejevel és gyermekeivel; Csicseri Orosz Árpád.

* **Az iparkiallítás megnyitása.** A debreczeni ipartestület mint minden évben, úgy az idén is rendez karácsonyi kiállítást, a melynek ünnepélyes megnyitása vasárnap délelőtt 10 órakor történik meg. A megnyitásra Debreczen előkelőségeit, hatóságok társulatok, egyesületek képviselőit hívta meg az ipartestület. Az ünnepélyes megnyitáson Tóth Kálmán ipartestületi elnök tart beszédet, amely után a kiállítást megnyitottnak nyilvánítja. Az ipartestület dísztermében és mellékhelyiségeiben berendezett kiállítást azután bárki megtekintheti tíz napon át, amíg az nyitva marad. Felnőttek tíz, gyermekek öt krajczáros belépő díjat fizetnek. A karácsonyi kiállítás iránt joggal nyilvánul meg a közönség körében nagy érdeklődés, mert az szebb, tartalmasabb, értékesebb és gyönyörködtetőbb lesz a tavalyi karácsonyi kiállításnál. Az előkészületekkel, a kiállítási csoportok összeállításával már teljesen rendben vannak, úgy hogy a jury ma már összeül és megvizsgálja a tárgyakat s a kitüntetések is osztályozza. A közönség vasárnap, az ünnepélyes megnyitás után már megtekintheti a kiállítást.

* **A zenede közgyűlése.** A debreczeni zenede saját helyiségében f. hó 22-én, vasárnap délelőtt 11 órakor rendez közgyűlést tart, melyre az egyesületi tagok tisztelettel meghívottnak. Tárgysorozat: 1. A választmány jelentése. 2. Az 1899/1900 és az 1901 ik tanévok zárszámadásainak be-terjesztése s a számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Esetleges indítványok. 4. Tisztújítás. Debreczen 1901 decz. hó 12. A választmány.

* **Tűz a lipótmezei tébolydában.** (Éjjeli express tudósítás.) Riasztó tűzveszedelem híre járta be ma reggel a fővárost. Azt beszélték mindenfelé, hogy a lipótmezei tébolyda lángokban áll s hogy az oda internált betegek közül számosan bennétek s a kiket idejekorán kimentettek az égő épülettömbből, azok rémes jajgatással menekültek a hidegkúti erdőbe. — A riasztó hírből azonban mindössze csak annyi igaz, hogy a tébolyda egyik

szárnyépületének pinczéjében az ott felhalmozódott vágott fa a fűtőkészülék csövétől lángot fogott s nagyrészt elégett. A tűzhöz kivonult a budai első és második kerület tűzörsége és másfél órai munka után megakadályozta a veszedelem terjedését. A betegek között a tűz egész ideje alatt a legnagyobb nyugalom uralkodott. Az intézet orvosai és az ápolók mind a helyükön voltak s fokozott figyelemmel ügyeltek a rendre.

* **Felolvasó-estély.** A debreczeni kereskedőtársulat 14-én, szombaton a társulat dísztermében felolvasó-estélyt rendez. Ez estély, mely néhai dr. Király Ferencz halálesete miatt halasztatott el, a következő sorrenddel fog megtartatni: 1. Az ókori kereskedelem története. I. rész. A bibliai népek kereskedelmének története. Irta és felolvassa Csiky Lajos, a Ferencz József-rend lovagja, theol. akad. dékán. 2. Chopin As dur Polonaise. Zongorán előadja Tóth Árpád zenetanár. 3. A levegő, vegytani mutatóanyagok kíséretében. Előadja Fábian Lajos Mór, keresk. akad. tanár. Kezdeté este 8 órakor. Pontos megjelenést kérünk. Az elnökség.

* **Leégett gőzmalom.** (Éjjeli express tudósítás.) Tamboból táviratozák: A város közepén lévő Jegorovaféle nagy gőzmalom leégett. A kár állítólag meghaladja a 200 000 rubelt.

* **A rézüst gazdáját keresik.** A rendőrség egy rézüst tulajdonosát keresi most, melyet egy ismert csirkefogótól kobozott el. A tolvaj már annyi helyen fordult meg hivatalosan, hogy a nála megtalált tárgyak gazdái elmosódtak emlékből és azok igaz tulajdonosát megnevezni nem tudja. A zavarban levő rendőrséget a tulajdonos segítheti ki, ha olvasva hírünket, elveszett rézüstjének visszakövetelésére megjelenik a rendőrségnek.

* **Öngyilkosság a nagyerdőn.** A Nagyerdő elhagyatott csendes sűrűjében B. Szabó Ferencz koldásbojtár makkoltatás közben egy hullára bukkant. Felfedezéséről azonnal értesítette a rendőrséget, honnan Dobos József ment ki a színhelyre. A Leveles csárdától néhány száz méternyire a tölgyfák sűrűjében, azzal a földön elterülve egy vén tölgyfa tövében feküdt a hulla. Tőle egy lépésnyi távolban megtalálták a hatlövetű revolvért, melylyel életét kioltá. A revolverből egy golyó hiányzott, ez a golyó a szerencsétlen ember szívét furta át s azonnali halálát okozta. Levelet, vagy más iratot, melyből kilétét, esetleg tettének okát is megállapítani lehetne, nem hagyott hátra. Zsebeiben egy piros szélű, tarka csikos V. S. és egy fehér színű kék csikos B. A. jeggyel bíró zsebkendőn kívül egy szivarszipkát és egy acél inggombot találtak. Tettét 2—3 nappal ezelőtt követte el, azóta temetetlenül feküdt ott. Személyazonosságának megállapítása végett felvették leírását, mely szerint az

Karácsonyi és alkalmi melyek **HARMATHYPÁL**
ajándékul könyv kereskedésében gyerekek, ifjak és felnőttek
részére rendkívül olcsó árban kapni.
Legelőszérűbb a szép könyv **Valamint új példányok is leszállított áron.**

ismeretlen hulla ruházatáról itélve iparos kinézésű 35—40 év körüli közepetermetű, arcza hosszasa, haja gesztenye barna, szemöldöke szőke, szeme kékes, bajusza veres. Ruházata szürke, rövid téli felöltő, egy szürke nyári kabát, szürke mellény, fekete nadrág és világos kávészínű kalap. A hullát holnap dr. Szentpály Béni és Balkányi Emi kerületi orvosok felboacozják, előbb azonban Németi József fényképész a hullát lefényképezi. A boncolásnál a rendőrséget Fittler Jenő rendőrszét képviseli.

*** Felhívás Debreczen sz. kir városközönségéhez!** Azon nemes eszme, mely sok szegény szűkölködő és éhező családnak meleg és jó étellel való ellátását tűzte ki feladatául a küszöbön levő zord hideg időben; ismételten arra a határozatra készítette a városi tanácsot, hogy az általa nagy áldozattal létesített városi népkonyha céljaira, illetőleg ennek lehetőleg huzamosabb időn keresztül leendő fentartására, az új évi üdvözlések megváltását ily váltságjegyeknek a város lakossága közötti szétbortatása által eszközölte tni fogja. Bizva a város áldozatkész lakosságában, mely még sohasem zárkózott el ha, a szűkölködők szükségének enyhítéséről volt szó, azon felhívással és készséggel fordul a tanács a városközönségéhez, hogy a kihordandó és a városi népkonyha áldásos céljaira elárusítandó és a városi újévi váltságjegyekből minél többet megtartani és az azokért járó összegeket az elárusítással megbízott rendőri közegeknek átadni, esetleg a rendőrfőkapitánysághoz eljuttatni sziveskedjék. Debreczen, 1901 decz. 12. A városi Tanács.

*** A magyar állam revolvéré.** Dinnyés Lajos halápi pályáért, míg ő a vonalát bejárta, ismeretlen tettes meglopja. A pályáért rendesen elzárt szobájába azonban nem juthatott be a tolvaj, hanem csak a konyhába s innen vitte el a vasut tulajdonát képező hatlövetű revolvért. Az esetről értesítette a rendőrséget, mely a tettes elfogatására a szükséges lépéseket megtette.

*** Vadszertéshus** különként 60 krajczárért kapható Márkus Jenőnél, „Dréher“-sörészarnok.

*** A oseléd bosszúja.** Szörnyű bosszút állott ma hajnalban egy lelketlen oselédleány gazdájának kis gyermekén. — Jarap Anna mindszenti születésű tizenöt éves oselédleány néhány hete elszegődött Wesselényi Vilmos hivatalnokhoz, a ki Budapesten a Csömöri ut 129. számú házában lakik. A család Károly nevű kis fiúgyermeké az utóbbi napokban betegeskedett s fájdalmaitól nem tudott aludni. Ma hajnalban a kis fiú ismét sírásra fakadt s a oselédleány — nagy mosás lévén — már fönn volt. A kis fiú nem akart elcsitulni s ez a oselédleányt olyan dühbe hozta, hogy fölkapta a kályhán álló forró luggal teli fazekat s ráborította a kis fiúra. A leforrázott gyermek szörnyű jajveszékélésére figyelmessé lett szülők a gyermeket menten ápolás alá vet-

ték, a oselédleányt pedig átadták a rendőrségnek. — A gyermek állapota súlyos.

*** Csárdás részlet csimbalmommal.** A katonazenekar hangversenyén igen érdekes ujtás lesz vasárnap 15 ón este a Márkus Jenő vendéglőjében. Ezen rendkívüli műsorral bíró hangverseny meghallgatására felhívjuk a közönség figyelmét. Belépő díj nincsen.

*** Eltűnt gymnasista.** Klein Ferencz I. ső gymnasiumi osztály tanuló állítólag osztályfőnöke valami csekélységért keményen megbűtötte. Elmiatt a gyermek roppantul szégyelte magát társai előtt, s keserves szavakban panaszkodta el atyjának, Klein Jánosnak az őt ért megaláztatást. Sírva panaszkodta, hogy ő már nem térhet többé vissza az iskolába, mert nem mer társai előtt mutatkozni. Tegnap reggel azért mégis könyveivel távozott hazulról, szülei azt hitték, hogy iskolába megy és mikor sem délben, sőt még este sem tért haza, kezdtek aggódni gyermekük sorsa iránt és keresésére indultak. — A gyermek atyja megfordult a rendőrségnél is, hogy eltűnt fia felkeresésében a rendőrség segítségét is kikérje.

*** Megrendszabályozott lelkészek.** (Éjjeli express tudósítás.) Helsingforsból jelenti egy távirat: A „Finlandskaja Gazeta“ jelenti: A főkormányzó felszólította a finnországi szenátus ügyészét, hogy azok ellen a luteránus lelkészek ellen, akik vonakodnak a templomokkan kihirdetni a hadkötelezettségről szóló törvényt, indítsa meg haladéktalanul a kintetű eljárást.

*** Nagyrődemű közönség!** Egyrészt a mostani természetellenes időjárás, másrészt az ezzel kapcsolatos általános üzletpangás kényszerít arra, hogy a tulajdonon felsorolt cikkeknek a mai nehéz viszonyoknak megfelelő árban árusítsam, s így csak hasznukra válik, ha szűkelegelőnket karácsonyi meglepetésekben Mezei Gyula női divatru kereskedésében, Piac-utca Biederman ház, szerezzük be.

*** Véresre vert inas.** Katz Benjamin pékinast a Pavillon laktanya kintijában valami csekélységért Mikulás János pinczér úgy fejbe ütötte egy bottal, hogy menten elborította a vér. A súlyos ütés következtében a vastag bot eltört s a szegény pékinas pedig elszédülve esett a közeli padra. Katz Benjamin orvosi látogatással a kezében könnyű testisértés miatt Mikulás János pinczér ellen panaszt emelt a rendőrségnél.

*** A mészárosok és hentesek munkaszünete.** Magánfél által a kereskedelemügyi miniszterhez közvetlenül benyújtott kérvényre a miniszter elvi jelentőségű rendeletet adott ki, melynek főbb tartalma ez: A mészáros- és hentesiparnál az állatok levágása, illetve leszurása az 1892. évben kelt vonatkozó miniszteri rendelet szerint megengedett „elkészítés“ fogalma alá tartozik. Ennek folytán az állatoknak munkaszüneti napokon déli 12 óráig, illetve június és július hónapokban délelőtti 10 óráig való levágatása illetve leszuratása akárhol, tehát vágóhídon is, a vasárnap munkaszünet szempontjából akadályokba nem ütközik.

*** Hat betörő letartóztatása.** (Éjjeli express tudósítás.) A rendőrségnek néhány napja keresett foglyai vannak. Hat betörő ül a rendőrség fogházában, a kik minden eddigi jel szerint tettesei a Subáky nagy betörésnek. A minap a rendőrség raziát tartott az Erzsébetváros külterületén s az ez alkalommal kézrekerült csavargók egyikénél több zálogjegyet találtak. A gyanus legényt rögtön vattatára fogták s a kereszkérdések tüze alatt megvallotta, hogy a zálogjegyeken irt ékszereket a Subáky-féle koronaherceg utcai ékszerüzletből lopta. A rendőrség ezen a nyomon folytatta a vizsgálatot s ennek az a meglepő eredménye lett, hogy harmadnap már kézrekerült a betörő öt bűntársa is. A rendőrség a hat betörőnek a nevét egyelőre még titokban tartja, mert azt hiszi, hogy a hat legény csak tagja a nagyobb betörő szövetkezetnek, amely Subáky üzletén kívül másutt is követett el betörést.

*** A betörő üldözése.** A Goldstein Péter kárára elkövetett betöréssel vádolt Lőkovicz könyvkötő segédéről érdekes adatokat kutatott fel a nyomozással megbízott Dobos rendőrbiztos. A betörőt valódi nevén Krausz Bérinek hívják, bejárta már Amerikát, Európát s mindenütt követett el hasonló betöréseket. Megszökött a katonaságtól és szülőfalujában Bustyaháza tartózkodott. Az ottani gőzmalom tulajdonos kárára 6000 forintos betöréses lopás után Nagyváradra szökött, a hol elfogták s mint katona szökevényt átadták a katonai parancsnokságnak. — Kisérőjének Kassára kellett volna szállítani a szökevényt, de az S.-A.-Ujhelyen megugrott tőle. Ekkor jött Debreczenbe s követte el Goldstein ellen a betörést. Dobos rendőrbiztos megszerezte az országos betörő jól sikerült fényképét, melyet most sokszorosított a rendőrség, hogy azt a körözőlevél kíséretében megküldhesse az ország összes hatóságának.

*** A debreczeni „Hortobágy“ gőzmalom** Aufrecht Alajos és Vilmos városi liszraktára Csapó-utca 4. szám alatt Takaré- és Hitelintézet bérházában megnyit

*** Tánciskola megnyitás.** Alföldy Károly okleveles táncztanító teljes kényelemmel berendezett tánciskolájában folyó hó 12 én, azaz esütőtől kezdve nyitja meg a második tanfolyamot. — Beiratkozhatni bármely időben lehet Péterfia-utca 2. sz. alatt.

TÁVIRATOK.

A margittal mandátum.

Budapest, december 14. Lapunk első helyén hozunk tudósítást a margittai petíció tárgyalásáról. Ennek kiegészítésül kaptuk éjjeli táviratban, hogy Várady beszédét azzal végezte, hogy a „kényes levél“ egy gomb, amelyhez kabátot akarnak varrni. —

Legujabb divatu
Női felöltők

és szőrmeárú különlegességek
gyönyörű kiállításban
olcsó árak mellett
beszerezhetők a

DARVAS TESTVÉREK

ujjonnan berendezett női és gyermekfelöltők árúházában
Főter, Hungária kávéház mellett.

Kérte a petíció elutasítását. Örley izgatottan ugrott fel: „Hamisítás! — kiáltotta — nem egyezik mindenben azzal, a mit irtam.“ Azután szünet, majd a replikák következtek. A tá gyalást ma folytatják.

Botrány a Reichsrátban.

Bécs, december 14. A bécsi Reichsrátban ma botrányos ülés volt. Ellenbegen szociáldemokrata a kereskedősegédeket betegsegélyző pénztári választásáról szólva kijelentette, hogy az antiszemita a választást csalással megakadályozták. Óriási lármát csaptak erre az antiszemita:

— Csalók! Lumpok! Szemtelének! Aljas fickók! — kiáltották az antiszemita.

Suchmayer szociálista erre oda kiáltotta Gesmannhoz:

— Hallgasson maga akadémikus műveltségű csaló!

Az antiszemita erre felugráltak és kiabáltak: Kergessük ki a zsidókat! Le a zsidókkal!

A zaj, láрма csak hosszas idő múltán csendesült le.

A „Times“ Széll Kálmánról.

London, decz. 13. A „Times“ írja: Szívvel üdvözljük azokat az ősszinte, jóakaró szavakat, amelyeket Széll Kálmán magyar miniszterelnök legutóbb mondott s amelyek a magyar lovagiasság bélyegét viselik magukon. Széll érdeme, hogy ő az egyetlen európai államférfi, akinek eddig bátorsága volt szembeállítani a most uralkodó angolfaló áramlattal. Meg vagyunk róla győződve, hogy az angol nemzet, a melynek azíve Kossuthért dobogott, amikor a nagy ügy, amelyért küzdött, a szerencsétlen összeomlás után elveszettnek látszott soha sem fogja feledni a magyar nemzetnek Széll által nyilvánosan kifejezett nagylelkű érzelmeit.

A munkátlan segédek betörése.

Budapest, december 14. A munkátlan rőtsegédek tegnap délután gyűlést tartottak s a gyűlés után betörték a sütőpartesület Barcsay utcai helyiségébe. Bezúrták az ajtókat, összerombolták az irodát, összetépték az iratokat s mire a rendőrség megérkezett már elillantak.

CSARNOK.

A büntársak

Regény

(Folyt.)

Jean megőrült a hallottaknak. Végre is a macroisi grófok kastélyát újra látni, ránézve csak gyönyörűség lesz. Gyermekéveit itt töltötte. Akkor, midőn ő még hat hét éves volt, ott járt iskolába. Emlékeze

tében van még az a kedves idő, hiszen a gyermekévek egyes kedves mozzanatait sohasem tudja elfeledni az ember. Nem feledte el Jean sem.

Az uton, mindég azon gondolkozott, vajjon talál-e olyan helyre, amit emlékéből nem tudott kitörölni. Vajjon megvan-e még a kastély cselédségi udvarán a fehérház kis kertjével, ahol ő játszadozott.

— Mikor megérkezett Macroisra, nem kérdezett ő senkit, hanem egyenesen a kastély felé vette az útját. Tudta jól, merre kell menni. Már az állomásról jól látszott a kupolás, tornyos, magas épület, ablakhamzaival, erkélyeivel. Jean egyenesen arra tartott.

— Mikor a kastély vacarácós kapujához ért, egy libicás inas fogadta. Azt kérdezte meg Jean.

— Ez a macroisi grófok kastélya?

— Ez.

— Lakik most valaki a kastélyban.

— Igen.

— Kicsoda?

— Tegnapelőtt óta itt lakik uruóm, a macroisi gróf egyetlen leánya.

— Az egyetlen leánya? — kérdezte egy kis gunnyal Jean.

— Az.

— És kivel lakik itt?

— Kivel? Hát a cselédségével.

— Ugy! Nagy lehet neki ez a palota.

— Hát bizony elég nagy. Vagy huszenyien elférhetnének benne.

— Hát hányan vannak?

— Vagyunk vagy harminczan.

— Még ugyancsak sok cselédre van szüksége a grófnőnek. Nagy lábon él.

— Meghiszem azt. Most örökölte ezt a milliós vagyont. Boldog asszony.

— Folyt. köv. —

SZINLAP.

Ma szombaton, december hó 14 én,

F A U S T.

Tragédia 5 szakaszban.

S Z E M É L Y E K :

Faust	—	—	—	Odry Á.
Mefisztó	—	—	—	Szabados.
Vágner, Faust famulánca	—	—	—	Sarkadi A.
Tanítvány	—	—	—	Tanay F.
Bálint, katona	—	—	—	Bartha I.
Föld szelleme	—	—	—	Nagy Gy.
Margit, Bálint huga	—	—	—	Szabó I.
Mártha, szomszédasszony	—	—	—	Szigeti L.

Holnap szombaton, két előadás ;

délután 3 órakor, félhétórakkal ;

Az aranykakas.

este 7 és fél órakor, bérletszünetben ;

A pillangó kisaszony.

Énekes dramalett.

Alapítottatott 1873.

Csakis hazai ipar!
Saját gyártmányu női, **czipők.**
féfi és gyermek

Az összes raktáron lévő czipők saját műhelyomban személyes felügyeletem alatt készülnek. — Mérték szerinti megrendelések gyorsan és jutányosan.

Nemes Gábor
a városházával szemben.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december hó folyamán a raktáron levő

Női ruhaszöveteket

szines selymeket, mosó velezeket, atlas-satin és batiszokat, haraszt-kendőket, valamint

szőnyeget, függönyöket

tetemesen leszállított árakon árusítjuk el

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsatér.

Több ezer darab maradék női ruhaszövetekből feltűnő olcsó áron.

7 méter egy ruhának való női divatszövet 1 frt. 75 kr.

Verseny

Czipő-üzlet

olcsó árakra való tekintettel

TOLNAY DÁNIEL áruháza

Debreczen, Főtér, a főpostával szemben Ajánl

férfi-, női- és gyermek-czipőket

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választéku raktárt tart, előnyösen ismert elsőrangu műhelyi kézi készítéseiből.

Szombat december 14-től kezdve szenzációs

nagy Karácsonyi elárusítás

MEZEY GYULA

rövidáru-üzletében,

Piacz-utca, Biedermann-ház

A kivételes elárusításba be van véve :

Flanell blousok 90 krtól,

Flanell blousok bársony nyakkal és kézelővel 1'40 kr.

Chiné és hermelin blousok 2'50 krtól

Egy kazán blous 2'50 kr.

Hölgy posztó blous 3 50 kr.

Egy bársony blous 5 frt.

Selyem blous 5 frt.

Frauczia flanell blous 4 frt.

Flanell szoknya 1 frtjával

500 drb. felső szoknya bélelve 3 50 kr.

Árak és választék konkurencia nélkül.

Karácsonyi ajándékul

a legalkalmasabb és legkedvesebb egy jól sikerült élethű

„Platinotypia“

mely a külföldön készültéknél is szebb, tartós mint egy olaj festmény és mégis olcsó, mert itthon készül. Kirakataimban ilyen képek mindig megtekinthetők.

Nem tévesztendő össze

holmi kréta rajzokkal!

Vidékről elegendő egy jó kis kép beküldése, még ha régi is.

NÉMETI J. fényképész

Piacz-utca 42.

Karácsonyi új évi és alkalmi kézimunka ajándék tárgyak

szép himzett és előrajzolt áruk dus választékban olcsó árak mellett kaphatók. Ne mulassza el senki meglepetését

Füstös testvéreknél

Piacz-utca 12. — Monogramm és szines himzést bármily kivitelben vállalunk, ugy szintén harsnyakötést is

Legszebb kiállítású fehérművek

Női ingek Schroll chifonból 1 frtől feljebb
 „ „ valódi vászonból 2 „ „
 „ köntösök Schroll chifonból 2 „ „
 „ bugyogók 1 „ „
 „ harisnyák minden színben 55 kőtől „
 szoknyák fehér chifonból, posztó, fél-
 selyem és egész selyemből 1 frt 80 krtól
 s 5 frtig; férfi, fiu, leány és ujszülötti fehérművek.

Kardos László

Kossuth-utca.

Pártoljuk a hazai ipart.

Saját készítményű
 kész férfi-, fiu- és
 gyermek-ruhák
 a legjutányosabb
 árban, a
 Kistemplom-bazárban.
Grünfeld Adolfnál
 kaphatók.

Pártoljuk a hazai ipart.

Megnyilt az Első Debreczeni „Korona“ áruház

Simonffy-utca 1. sz. Városi-bérlház.
 Nagy választék
 diszmű- és játékarú különlegességekben.

Van szerencsénk a nagy-
 érdemű közönséget tisztelettel
 értesíteni, miszerint „KORONA“
 áruházunkban Karácsonyi és Újévi
 alkalmi ajándék-tárgyak 14 fillértől
 feljebb nagy választékban legolcsóbban
 beszerezhetők.

Teljes tisztelettel:
Kepes és Friedmann
 Első Debreczeni Korona-áruház.

Megkezdődött a nagy karácsonyi occasió.
 Finom ruhaszövet-
 maradék **félárban.**
Leszállított

áru, divatos selymek és mosó bársonyok.

Kedvelt, előrajzolt és készen bim-
 zett női kézimunkák minden létező
 kellékekkel.

Boros Testvérek
 Debreczen, Kossuth u 6.

Hittűző

Magyarádi és Sümegi hegyi ó asztali bor

1 liter 40 kr.,

homoki Rizling bor

1 liter 36 kr.

Kontsek Gézánál

Kossuth-utca.

Városi-bérlház
 Piac-utcai sarkán.

Gyönyörű ujdonságok

Karácsonyi cukorkák

karácsonyfa díszítési tárgyak, lampionok, gyertyatartók, színes gyertyák stb. dús választékban,

Váray József kereskedésében.

Valódi orosz Caravan

Teák

közvetlen behozatal moszk-
 vából, minden csomag hite-
 les orosz vámszalaggal zárva
 csomagonként 5-10-20
 26-30-50 kr és feljebb,
 mandarin és szürke gyöngy-
 teák.

Angol, Ceylen és
 chinai teák

Angol, Ananas, Jamaica,
 Cuba, Brazíliai és elföldi
 Tearumok.

Teasütemények

Ananas és vanília Punc.
 Salondesser cukorkák
 óriási választékban.

Martell Cognac főraktára,
 Lichwitz-féle lengyel likő-
 rök, francia és magyar
 pezsgő-borok, finom, jóízű
 asztali O-borok, Buday féle
 Rizling bor, Dietzl József
 budai sashegyi veres borok
 főraktára.

Új kézmű- és rövidárú-üzlet.

Debreczen Fötér. (Erdi Mihály-féle
 üzlet.) BIKÁ-szállodával szemben.

Van szerencsém a t. közönség
 becses figyelmét felhívni

dusan berendezett raktáromra

s kérem, hogy az ünnepek előtt egy
 kis próba vásárlással méltóztassanak
 meggyőződni arról, hogy mily jutányo-
 san lehet nálam vásárolni: mindennemű
 rövid árú, szabó kellékek, női- és férfi
 fehérmű, női, férfi- és gyermek-haris-
 nyák (melyek Vaz n kötötték), kész
 blonsok, selyem schállak, selyem fejkendő-
 ket, (seányok részére) zárt alsó nadrá-
 gok, teli jager alsó ruhák, karton- és chott
 kötényeket nagy választékban.

Tulhalmozott raktár miatt

jó mosó velezeket és ruha-
 szöveteket

igen jutányos árban szolgálhatok.

Kérve a n. é. közönség b. párt-
 fogását,

tisztelettel:

Zengevald Géza

Fötér, Bika-szállodával szemben.

30 kr. Egy liter

Ó-KADARKA

CSANAK JÁNOS termése.

kapható:

CSANAK JÓZSEF

fűszer-, csengete- és borkereskedésében.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Karácsonyi csukorkák

és díszek a legnagyobb választékban Havas József csukorka- és déli gyümölcs kereskedésében.

A könyán 34 ik majorsági föld eladó. Értekezhetni: Bereg-utca 5 ik szám.

Friss uradalmi tea-vaj

Kilója 2 k. 40 filléért kapható Félégyházi János fűszer kereskedésében. Piacz és Miklósetca sarkán.

Simonffy-utca 11. sz. házban két szobás lakás azonnal kiadó.

Vigyázz! A nem robbanó, hanem a valódi csillár szag nélküli petroleumnak literje 14 kr. Fazekas Kálmán festék kereskedőnél Hatvan-utca 4. sz. A címre kérem ügyelni.

Deák-Ferencz-u. 22. sz. gépműhely-telep 1901. május 1-től kiadó vagy eladó. Értekezhetni lehet: Péterfia 51. sz. alatt a tulajdonossal.

Vinczellérnek ajánlkozik, ki már gyakorlattal b.r. Cím a kiadóhivatalban.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle Pemetefü csukorka kapható Borsy-csukorkában és Jóna és Jóna úraski üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Hajvágógépek, angol aczéllólok, beretvák, kések nagy választékban jutányos árban beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében

Mielőtt férfiak részére

venni szándékozik Karácsonyi és Újévi ajándékot, tekintse meg a Bika-szálló épületében levő dohányzóeszköz különlegességi üzletet.

1898 évi termésü tisztán kezelt, Magyarádi bort, literenként 40 kr-ért ajánl. Bán Kálmán, Egybáztér.

A hölgyek figyelmét

fölvonom a „Biedermann-pulota első emeletén lévő női- és gyermek-kalap divatszalonra, ahol a Karácsonyi ünnepek alkalmára a legújabb és legdivatosabb kalapok kaphatók = Propper Ilona.

Kitünő koszt kapható uri háznál. Szent-Anna utca 27.

Debreczeni kerületi betegsegélyző pénzeszedői állás rendszerezésénél egy újabb felhívásnak az erre pályázni kívánók, hogy írásbeli ajánlataikat f. hó 20-ig Berger Jenő igazgatói elnökhöz Széchenyi-u. 21. sz. a. adják be, alkalmaztatás esetén 300 korona biztosíték teendő le.

Katonakeztyük tisztítását

javitással együtt párját 8 kr-ért, glase-keztyük tisztítását jutányos árért vállalom. Péterfia-utca 37. sz.

É R T E S I T É S !

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy

leltározás alkalmából nőruha-szövet, vászon, velez, kendő, jéger belső ruha, női-gyermekek és férfi kész fehérnemű, paplan szőnyeg, ágyterítő, kényő, blous, fiu és leány ruhácska dus választéku raktáramat

leszállított árban

árusítom.

Ezen kedvező alkalmat a karácsonyi bevásárló közönség szives figyelmébe ajánlom.

Maradék szövetek félárban

tisztelettel **Kiss Lajos** alföldi takarékpénztár alatt.

Kedvező alkalom

Karácsony és Újévre.

Új üzlet megnyitás!

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy helyben Piacz-utca 19. szám alatt (Ranunkel-ház) a Tisza-palotával szemben, egy a mai kor igényeinek megfelelő

uri divat, kalap- és cipő-üzletet

nyitottam, ahol minden e szakmához tartozó cikkek, u. m.: kalap, sapka, cipő, csizma, fehérnemű, nyakkendő, meleg alsó ruházat zsebkendő, harisnya, kesztyű, sétatob, esernyő, szappan, illatszert stb. szép választékban, a legjutányosabb árban kapható.

Tájékoztatóul bétorkodom a kelendőbb cipők árait ismertetni, melyek csakugyan jó szolid és olcsó voltáról bárkinek alkalma lesz már az első kísérletnél személyesen meggyőződést szerezni:

Női czugos bőr cipő	frt 2.20	Női kivágott zergebőr cipő	
Női füzös	" 2.50	(alkalmi)	frt 1.40
Női czugos zergebőr cipő	" 3.20	Női kivágott lack cipő	" 1.70
Női füzös	" 3.40	Férfi sima vikezos cipő	" 2.40
		Férfi betétes	" 2.50

Tisztelettel:

Witt Adolf

A Debreczeni Kölcsönös Segélyző-Egylet mint Szövetkezet

1902-ik évi január hó 1-én nyitja meg XIX-ik évtársulatát.

A szövetkezetnek 7500 tagja van, kik 11,000 törzsbetét könyvre 72,000 törzsbetétet fizetnek.

Egy törzsbetét heti 40 fillér (20 kr) befizetésre kötelez.

Törzsbetét tőkének 4 1/2 millió koronát tesz ki.

Ezen törzsbetét tőkéből tagjaink között elhelyeztünk:

1. Előleg-kölcsönöket — kezes nélkül — a befizetett tőke 9/10 erejéig.

2. Kezességi kölcsönöket egy vagy két elfogadható kezes mellett.

3. Jelzálog és zálog-kölcsönöket ingatlanokra való bekebelezés vagy értékpapírok lekötése mellett.

Ezen kölcsönök hat év alatt a heti befizetésekkel törlesztendőek. Tehát mindenki — kellő biztosíték mellett — oly kölcsönökre tarthat igényt, mennyit befizetésével hat év alatt törleszteni képes.

A hat év elteltével az évtársulat felszámol és minden tag a befizetett összegén kívül a hat év alatt összegyűlt haszon eredményét is megkapja.

1900-ban minden 40 filléres betét után 149 korona 34 fillért fizettünk ki, — mely haszoneredmény kamatos-kamat számításával is a befizetett összeg 6%-ának megfelel.

A ki azonban a tartozást előbb visszafizeti vagy változott körülményeinél fogva összes törzsbetéteivel, vagy azok egy részével kilépni akar, vagyis további befizetéseit beszüntetni óhajtja, törzsbetéteit fölmondhatja és az elszámoláskor az alapszabályok 17. és 18. §§-ai szerint befizetett összege után 4% kamatot kap.

A tagok fölvétele és új törzsbetét könyvecskék kiadása mindennap a hivatalos helyiségben történik.

Kossuth-utca (Zádor-ház) 11. szám.